radnik Suradnik armijskog lista Za domovinu (Zagreb, 1949); gl. urednik Džepnog magazina (Zagreb, 1956); zamjenik direktora Novinskog izdavačkog poduzeća Sportska štampa (1962-70) i direktor Sportske tribine (od 1971). Tajnik Saveza za fizičku kulturu Hrvatske: član Izvršnog odbora i predsjednik Vaterpolo saveza Hrvatske (1972-76). Dobitnik Trofeja Saveza za fizičku kulturu Hrvatske (1962) i Majske nagrade Republičkog Sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu Hrvatske (1968).

kalendar natjecanja, unaprijed određen vremenski řaspored sp. priredaba za slijedeću god. ili za jedan olimp. ciklus (četiri god.); sastavljaju ga pojedini centralni sp. savezi, imajući pri tome u vidu najvažnija med. natjecanja (OI, PS, PE, MI, BI), zatim natjecanja za PJ i jugosl, kup. Takvi kalendari u pojedinim sp. granama proširuju se priredbama u nadležnosti republičkih, pokrajinskih, gradskih i općinskih sp. saveza; k.n. predstavlja temelj za planiranje i programiranje treninga i natjecanja sportaša pojedinih klubova, sekcija, sp. družina i dr.

kalendarski kongres, skup, zasjedanje predstavnika nac. saveza u izabranoj grani sporta pod pokrovitelistvom odgovarajuće med. sp. federacije radi dogovora i utvrđivanja kalendara natjecanja (određivanje termina i mjesta održavanja tih priredbi) za jednogodišnji, dvogodišnji ili četverogodišnji ciklus.

Kalenić, Jelica (1942), košarkaška reprezentativka sa 154 nastupa, zaslužna sportašica Jugoslavije, članica KK Radnički (Beograd). Nastupila u ekipi koja je na PE 1968 osvojila srebrnu medalju.

kalibar municije, lov. streljaštvo: promjer zrna (taneta) u mm kod pušaka kuglara (risanica), u državama s metričkim sistemom; u drugim državama k.m. označuje se stotinkama ili tisucinkama cola; kod pušaka sačmarica br. 12, 16, 20 ili 24 ne označuje promier metka ili cijevi u mm, nego br. potpuno jednakih okruglih kugli, koje se mogu načiniti iz jedne engl. težinske funte (453,6 g); zato i manji br. k.m. ima veći promier ciievi.

kalibar oružia, streliaštvo; promier između dva suprotna polja ižlijebljene cijevi ili promjer cijevi oružja, koja nema žljebova i polja, kalbarnik (kalibrenik), streljaštvo: a želiezna glatka cijev promjera 4,6 mm. duž. 159 mm sa šipkom promjera 4 mm, duž. 160-180 mm. Služi za odabiranje ispravnih dijabolo kuglica za zračno oružje. Ispravne su samo one kuglice koje se pomoću šipke mogu progurati kroz cijev; sa konstantnim pritiskom na šipku; b naprava za mjerenje kalibra cijevi lakog vatrenog oružja i artiljerijskih granata, izrađena od metala u obliku čepa, segmenta ili prstena.

kalifornijska pastrva -> pastrva

Kalinić, David (1926), društveno-politički i sp. radnik, predsjednik Sportskog društva Radnički (Beograd). Dielovao u JSD Partizan (Beograd) i njegovom košarkaškom klubu, u Rukometnom klubu Mladi proleter, SOFK općine Zvezdara i grada Beograda; bio predsjednik Rukometnog saveza Srbije, član Predsjedništva Rukometnog saveza Jugoslavije. Bio dugogodišnji predsjednik Rukometnog kluba Radnički (Beograd). Uz broine nagrade i priznanja, dobitnik je Majske nagrade SOFK Srbije (1978).

Kalinić, Zoran (1958), stolnoteniski reprezentativac, član STK Spartak (Subotica), zaslužni sportaš Jugoslavije. Sa D. Šurbekom osvojio PE 1982 i PS 1983 u igri parova; član ekipe koja je na PE 1982 osvojila brončanu medalju; pojedinačni omladinski prvak Evrope

Kaleb, Ivo (1926-81), novinar, publicist; sp. 1977; pobjednik na PJ 1979, 1980, 1982 i 1983 u pojedinačnoj konkurenciji.

> kaliper, sp. medicina: antropometrijska sprava u obliku šestara za mierenie deblijne kožnog nabora pod istim standardnim pritiskom od 20 g na 1 mm²; postoji više tipova K.

> kalistenija (grč.), sistem estetskog tjel. odgoja za žene uveden 1927, u kojem su primjenjivane različite tjel. vježbe i pokreti uz upotrebu pomoćnih gimnastičkih sprava. Pioniri k bili su Ph. H. Clias i A. L. Werner; a P. H. Ling preuzeo je k. u svoj gimnastički sistem.

Kaliterna, Fabijan (1886-1952), dipl. inž. arhitekture; sp. funkcionar. Za studija u Pragu upoznao nogomet, vaterpolo i druge sportove koje je propagirao u Splitu, gdje je 1908 organizirao prvu utakmicu iz vaterpola. Među osnivačima je NK Hajduk (1911) i VK Gusar (1914), Poslije Oslobođenja radi na razvijanju sp. života u Splitu, član je mnogih sp. foruma. Besplatno je izradio nacrte za igralište i dom NK Hajduk, dom VK Gusar i plivalište PK Jadran

Kaliterna, Luka-Barba (1893), bankarski službenik; viši sp. trener za nogomet, 1912-23 igrao za SK Hajduk (Split), a zatim, uz kraće prekide, do 1937 njegov trener. Za vrijeme okupacije djelovao na oslobođenom teritoriju kao trener i član uprave Hajduka, tima NOVJ. Poslije 1945 bio trener NK Hajduk, RSD Split, NK Rijeka i NK Zadar. Dobitnik Specijalne zlatne plakete NSJ te Trofeja Saveza za fizičku kulturu Hrvatske (1964).

Kaločai, Irena (1939), zubarska asistentica; reprezentativka u kuglanju sa 30 nastupa, trener ženske kuglačke reprezentacije Vojvodine i ženske ekipe KK Kristal (Zrenjanin). Trostruka pobjednica na PJ (1959, 1963 i 1971). Sudjelovala na PS 1970 i osvojila treće mjesto u parovima. Predsjednica Kuglačkog saveza Vojvodine, potpredsjednica Skupštine SIZ za fizičku kulturu u Zrenjaninu. Dobitnica brojnih nagrada i priznanja te Nagrade »Jovan Mikić-Spartak« Saveza organizacija za fizičku kulturu Vojvodine (1970).

kalokagatija (grč.), odgojni ideal starogrč. filozofije; harmonija lijepog i dobrog; jedinstvo tjel. i duhovnog (moralnog) odgoja. Kaluderčić, Stevo (1864-1948), starješina Srpskog gimnastičkog društva Dušan Silni u

Sarajevu, koje na njegov prijedlog, 1909, mijenja ime u Srpski soko. Njegovom inicijativom u tom je društvu osn. prvi ženski odsiek u BiH. Kalušević. Cmiljka (1933), profesorica tjel.

odgoja; reprezentativka u košarci (prva žena u Jugoslaviji koja je odigrala 100 utakmica za nac. reprezentaciju) i atletici; jugosl. rekorderka i prvakinja u bacanju koplja (1952-54 i 1956-58), članica SD Crvena zvezda (Beograd). Sudjelovala na atletskom PE 1954 1958 te na košarkaškom PS 1959 i 1964. kao na PE 1954, 1956, 1958, 1960, 1962 i 1964. S košarkaškom ekipom KK Crvena zvezda osvojila 8 puta PJ. Bila je kondicioni trener ženske košarkaške reprezentacije prije PE 1968 i 1970 te članica Komisije za žensku košarku Košarkaškog saveza Jugoslavije, članica Predsjedništva SOFK Općine Stari grad i Savjeta Jugoslavenskog sportskog lista Sport. Dobitnica brojnih nagrada i priznanja te Majske nagrade Saveza organizacija za fizičku kulturu Srbije (1963).

Kaljanac, Ismet (1925), izvanredni profesor Fakulteta za fizičku kulturu u Sarajevu; nakon stečenog stupnja kandidata nauka SSSR (1974) prvi 1979 obranje doktorsku disertaciju pri Fakultetu za fizičku kulturu u Sarajevu temom »Pedagoška funkcija plivanja i plivačkog sporta«. Bio predsjednik Saveza spor-

Z. KALINIĆ

tova sreza Sarajevo (1956-57), član Predsjedništva Saveza organizacija za fizičku kulturu BiH (1959-65), predsjednik Republičkog odbora radničko-sportske djelatnosti BiH (1960 -64), predsjednik Plivačkog saveza BiH (1968 -75), predsjednik Stručnog savjeta Plivačkog saveza Jugoslavije (1974-76). Napisao stručne i naučne radove, od kojih su najbrojniji oni koji se odnose na plivanje i rekreaciju. Uz brojne nagrade i priznanja, dobitnik je Majske nagrade za fizičku kulturu SRBiH (1963)

kama, azij, poljoprivredno oruđe, nalik srpu. Na drvenoj dršci, dugoj oko 40 cm, pod pravim kutom je usadeno kraće sječivo. Baratanje s dvije k. preraslo je u vještinu, koja se vježba u sklopu ko-buda (malih borilačkih vieština), a najčešće je uvježbavaju karatisti. Zbog mogućnosti ozljeđivanja vježba se s dryenim kopijama k.

kamae (jap. pozicija), aikido, karate, kendo: stav pripravnosti koji natjecatelju u pretkoračnom stavu omogućuje da krene naprijed, natrag ili u stranu. Noge su malo razmaknute i blago savijene u koljenima. Ruke (jedna ruka ispred tijela, šaka u visini lica, a druga ponešto spuštena, šaka u visini prsa) moraju biti u položaju za mogućnost brze blokade, a istodobno spremne i za napad.

kamena s ramena, naša najrasprostranjenija tradicionalna disciplina nar. igara i nadmetanja; izvodi se bacanjem kamena iz mjesta, poskoka ili zatrke; prijestup poslije izbačaja je dozvoljen, a broj pokušaja nije ograničen. Rezultati se ne mjere metrom, već je bitno prebaciti daljinu protivnika.

Kamenjašević, Mirko (1921), sp. novinar, urednik u sp. rubrici Radio-Sarajeva. Od 1949 profesionalni novinar; prvi urednik sp. redakcije Radio-Sarajeva. Obavio prve radio--prijenose rukometnih, boksačkih i košarkaških susreta. Prvi predsjednik Sekcije sp. novinara BiH. Bio reprezentativac BiH u atletici, rukometu i košarci. Dobitnik Nagrade za životno djelo Udruženja sportskih novinara Jugoslavije (1981).

kamin, alpinizam: strma ili okomita pukotina u stijeni nalik dimnjaku, sa tri strane omedena stijenom, a sa četvrte otvorena. Kroz uzak k. alpinist se može penjati trenjem, kroz k. srednje širine opirući se o jednu plohu ledima, a o drugu nogama, a kroz široki k. raskorakom. U k. se često može naići na zaglavljeno kamenje, odlomljeno od stijene (zaglavlieni kamin).

I KALITERNA

M. KAMENJAŠEVIĆ

